

thinget maatte finde Anledning, og om hvilke den store Flershed paa Forhaand er enig. Det er jo derhos, efter min Opfattelse, Landstingets egen Sag at afgjøre, om der er Anledning til at foretage Ændringer paa Finantsloven eller ikke. Jeg paastjønner i høit Grad den Tilbageholdenhed, der er viist fra den høie Regjerings Side i at udtale sig om dette Spørgsmaal. Jeg lægger en overordentlig Vægt paa, at Landstinget efter dets eget frie Skjøn tager Bestemmelse derom. Der er jo ligesaa lidet nogen Tvivl om, at naar den høie Regjering vil paakalbe det nuværende Landstings Tilstand til at erholde Ændringer i Finantsloven, da vil en saadan Paakalbelse ikke være forgiæves, og der er, tror jeg, heller ikke hos Nogen Tvivl om, at det ikke ligger i Landstingets Sæd og Skik at ville paatvinge Regjeringen Bevillinger, som den høie Regjering enten maatte anse unødvendige, uhensigtsmæssige eller mindre passende. Jeg tror derfor, at Spørgsmaalet dreier sig om, om der er vigtige Interesser, der ere tilfidsatte ved Negtelsen af de af Regjeringen forlangte Bevillinger. Dette tror jeg nu er Tilfældet, og det vilde være besynderligt, om det ikke var Tilfældet, thi den meget ærede Ordfører for Finantsudvalget i det andet Thing har ved Slutningen af Finantslovens Behandling udtryffeligt gjort opmærksom paa, hvad iøvrigt den høitagtede Conseilspræsident nu gjentog, at der er opnaaet ved Behandlingen i det andet Thing en Besparelse, der, hvis jeg ikke feiler, ikke udgjør mindre end 3,452,064 Kr. sammenlignet med Finantslovsforslaget, saaledes som det blev foreslagt. Af dette Beløb falder 3,148,000 Kr. paa Forsvarsvæsenet med 1,444,000 Kr. paa Krigsministeriet og 1,704,000 Kr. paa Marinebudgettet. Enten maatte man nu antage, at den Bevilling, som den høie Regjering havde forlangt maatte være særdeles stor, at den maatte være utilbørlig flot, eller ogsaa maatte man antage, at det andet Thing havde været mere end tilbørligt karrigt i Bevillingen. Jeg er nu mere tilbørlig til at antage det Sidste end det Første. Jeg tror, at Alle ville være enige i, at saalænge den nuværende høitagtede Conseilspræsident er Finantsminister, vil der ikke, hverken i andre Henseender eller med Hensyn til Forsvarsvæsenet, blive forlangt af den høie Regjering Mere, end vort Lands finantsielle Cone vil kunne bære, og er dette Tilfældet, vil jeg spørge, hvem der da har Glæde, Nytte og Gaan af disse Besparelser eller af disse Besteringer, hvorved det dog ikke kan negtes, at mange vigtige Interesser ere tilfidsatte? Hvem har Nytte og Glæde af dem? Det veed jeg virkelig ikke. Jeg tror, at Glæden i hele Landet vilde være langt større, naar Forsvarsvæsenet lidt ud havde faaet, hvad der var begjæret, idet Alle vilde sige, at det er et Punkt, hvorpaa der bør anvendes særdeles Meget, og medens jeg anerkjender, at der er anvendt og anvendes aarlig Meget paa dette, bør der, saaledes

som vort Forsvarsvæsen for Liden er, anvendes saa Meget derpaa, som Landet har Raad til. Det er altfaa min Mening, at Landstinget vilde handle urigtigt, hvis det ikke vilde, ialtsald paa enkelte meget fremtrædende Punkter, som havde særlig Betydning, søge at tilveiebringe Ændringer. Jeg skal i den Henseende ingenlunde forbyde mig i de mange Enkeltheder, som kunne ligge for; men jeg skal holde mig til 3 Poster eller rettere til 2, nemlig til Spørgsmaalet om Universitetet og det dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal om Folkeshøiskoler og om Forsvarsvæsenet. Med Hensyn til Universitetet har jo allerede den sidste ærede Taler udførligt omtalt denne Sag, og jeg skal blot tilføje, at det blev faaet af det ærede 2det Medlem for 1ste Kredts (Ploug som af det ærede 2det kongevalgte Medlem (Næring) gjort stærkt gjældende, at det var paa høieste Tid, at man satte en Stopper for denne aarlige Opspisning af Universitetets Formue. Den førstnævnte ærede Landstingsmand (Ploug) udtalte, at det vilde være latterligt at høitideligholde Jubilæet iaar, naar man ikke gjorde Noget for at raade Bod paa den Tilstand, under hvilken der siden 1872 var opspist 400,000 Kr. af Universitetets Formue, hvor Universitetet allerede i Grunden var fallit, og hvor der mere og mere søgtes hen til at tage af Universitetets Formue til forskellige Diemed, uagtet man allerede havde anvendt meget Mere deraf, end der stemmede med Universitetets egentlige Formaal. Jeg mener nu, at der iaar, hvor der atter er et Beløb, saavidt jeg husker, af 105,000 Kr., som er Universitetets Underbalance af det foreliggende Lovforslag, som skal udredes af Universitetets Formue, var god Grund til at sige nei, nu ville vi ikke længere se paa denne aarlige Opspisning af Formuen, og der vil saameget mindre være Anledning til at finde sig i det denne Gang, som denne Negtelse af Statsstilbudet til Universitetet staar i en saadan mærkelig Belysning af disse overvættede Bevillinger til Folkeshøiskolerne. Naar man gennemlæser de Forhandlinger, der ere førte derom, faar man det Indtryk — hvorvidt det er berettiget, tør jeg ikke sige — at der er en Kendtens tilstede til at faae Universitetet til at leve alene af Bevillingsmyndighedens Naade, og at man da, naar dette er fket, vil benytte det til at søge tilveiebragt, som det kaldes, en Reform af denne Lærestalt. Sa, man deler næsten Befolkningen i 2 Klasser, i den, der kaldes Høiskolefolk — det er et Ord, jeg først i denne Session har lært — og i Modsetning dertil Søriskolefolk. Dette Høiskolefolk sender sine Børn til Folkeshøiskolerne, til, som det hedder, Oplærelse og Oplivelse, hvilket Sidste egentlig turde være det mest Fremherskende, og saa kaldes disse Folkeshøiskoler Folkets Børn. Det er de frie Sangjule, som man endelig ikke maa sætte en Traad om Venet paa, for ikke at hindre deres frie Flugt. Det Allerhøieste er da en Silketraad, som er lang og smækker, saaledes